

Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΦΟΠΛΙΣΤΕΣ

«ΠΡΟΣΩ» ΓΙΑ ΝΕΑ
ΔΕΞΑΜΕΝΟΠΛΟΙΑ▶ 101 παραγγελίες
αξίας 6,9 δισ. δολ. ▶ 17

2024

Οι 4 άξονες
του προγράμματος
δανεισμού

ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ νέων ομολόγων, ύψους 7 δισ. ευρώ, όπως και του πρώτου ελληνικού πράσινου ομολόγου θα περιλαμβάνει -μεταξύ άλλων- το πρόγραμμα δανεισμού της χώρας για το 2024, που θα βασίζεται σε 4 άξονες. ▶ 8

ΤΙ ΔΗΛΩΝΕΙ ΣΤΗ «Ν»
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ Γ. ΣΤΑΣΙΝΟΣ

Ολιστική επανεξέταση έργων & υποδομών λόγω κλιματικής αλλαγής ▶ 22

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ

Νέο προφίλ
επενδυτών για
τις εισηγμένες ▶ 13

ΤΡΟΧΑΙΟ

Τραγωδία στη Λιβύη
με νεκρούς από την ελληνική
ανθρωπιστική αποστολή ▶ 26

THE SOCIETY

Οι Χρ. Νούνις, πρόεδρος Δ.Σ. του ΤΕΑ-ΥΠΟΙΚ και της ΕΛΕΤΕΑ, και Χ. Φύτρος, β' αντιπρόεδρος της ΕΛΕΤΕΑ, γράφουν για τις μεταρρυθμίσεις και την επαγγελματική ασφάλιση. ▶ 9

ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. ▶ 26

Με προβάδισμα Κασσελάκη
στον δεύτερο γύρο

Πρώτος με 45,47% των ψήφων - Δεύτερη η Αχτσιόγλου με 36,21%

ΤΙ ΕΞΗΓΕΙΛΕ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΘ - ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΞΕΠΑΓΩΜΑ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ποιοι κερδίζουν
και ποιοι ελπίζουν στις τριετίες

ΜΕΤΑ την εξαγγελία του πρωθυπουργού από τη ΔΕΘ, ανοίγει ο δρόμος για να επανέλθουν τα επιδόματα προϋπηρεσίας, έπειτα από μια 12ετία που παρέμειναν στον «πάγο», λόγω μνημονίων. Βέβαια, η υποχρέωση να υποχωρήσει η ανεργία σε μονοψήφιο ποσοστό για να τεθούν και πάλι σε ισχύ οι τριετίες στον ιδιωτικό τομέα διατηρείται. ▶ 6-7

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- ▶ 1,3 εκατ. εργαζόμενοι στο μέτρο
- ▶ 600.000 αμείβονται με κατώτατο μισθό
- ▶ 700.000 αμείβονται βάσει ΣΣΕ
- ▶ 38 οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας
- ▶ Ορόσημο η 14η Φεβρουαρίου 2012
- ▶ Τι αλλάζει στα μισθολογικά δεδομένα
- ▶ Οι προϋποθέσεις ένταξης
- ▶ Πώς επιδρά η προϋπηρεσία
- ▶ Πώς θα λειτουργήσουν οι κλίμακες
- ▶ Πότε θα γίνονται συμφωνησιμολογίες

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΣΗΜΑ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗΣ

Τρίπτυχο «οικονομία - μεταρρυθμίσεις - καθημερινότητα»

Στρατηγική μηδενικού δημοσιονομικού αποτυπώματος

- ✓ Οι ενισχύσεις που μένουν και αυτές που καταργούνται
- ✓ Τα μέτρα στήριξης των πληγέντων σε Θεσσαλία - Έβρο
- ✓ Το σχέδιο χρηματοδότησης ζημιών από φυσικές καταστροφές
- ✓ «Πακέτο» 10 μέτρων κατά της φοροδιαφυγής
- ✓ Νέο πλαίσιο τόνωσης της ρευστότητας των ΜμΕ

Τέλος στα σενάρια ανασχηματισμού
Ανασυγκρότηση πολιτικής προστασίας
Με σταυρό οι ευρωεκλογές

Σήμα επανεκκίνησης έπειτα από μια περίοδο πολλαπλών προκλήσεων έστειλε ο πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, από τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, υπογραμμίζοντας πως η προσπάθεια για έναν «πολυδιάστατο εκσυγχρονισμό» συνεχίζεται. ▶ 3-5

Δηλώσεις στο Naftemporiki TV

14 προσωπικότητες μίλησαν στην κάμερα για την οικονομία και τις επιπτώσεις από τις πλημμύρες στη Θεσσαλία ▶ 10, 23

Επαγγελματική ασφάλιση και μεταρρυθμίσεις

Των
δρ. Χρήστου Νούνι

Πρόεδρος Δ.Σ. του TEA-ΥΠΟΙΚ και της Ελληνικής Ένωσης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΕΛΕΤΕΑ)

και
δρ. Χαράλαμπου Φύτρου

FNAS, CFA, είναι αναλογιστής - χρηματοοικονομικός αναλυτής, β' αντιπρόεδρος της ΕΛΕΤΕΑ

ΠΑΡΟΤΙ ΣΗΜΕΡΑ φαίνεται αδιανόητο ένα σπίτι να μη διαθέτει φούρνο μικροκυμάτων, η τεχνολογία αυτής της συσκευής χρειάστηκε περίπου δύο δεκαετίες για να μπει μόλις στο 10% των αμερικανικών νοικοκυριών. Φανταστείτε επομένως πόσο πιο δύσκολη έως ακατόρθωτη φαντάζει η πρόσβαση και διάχυση του θεσμού της συνταξιοδοτικής αποταμίευσης μέσω των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (TEA) σε κάθε εργαζόμενο και εργοδότη.

ΔΥΟ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ από την εισαγωγή του θεσμού της επαγγελματικής ασφάλισης στην Ελλάδα και αριθμούμε μόλις 28 TEA που καλύπτουν ασφαλιστικά περίπου 55 χιλ. εργαζόμενους - δηλαδή, κάτω από το 2% του εγχώριου εργατικού δυναμικού. Ασφαλώς, τα νούμερα αυτά μας καθιστούν ουραγούς μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ ως προς τη διείσδυση των TEA στο ασφαλιστικό σύστημα, με το μέγεθος των TEA προαιρετικής ασφάλισης σε όρους αξίας περιουσιακών στοιχείων να προσεγγίζει μόλις το 0,1% του ΑΕΠ, όταν σε άλλες χώρες της Ευρώπης ξεπερνάει ακόμα και το 100%!

ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ δυνατό ένας τέτοιος θεσμός, που μόνο οφέλη παρέχει στους κοινωνικούς εταίρους και την εθνική οικονομία, να διαχυθεί αποφασιστικά στην αγορά εργασίας; Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα έχει προβλεφθεί για τα TEA ένας συμπληρωματικός ρόλος προαιρετικού χαρακτήρα, η απάντηση είναι μονόδρομος: παρέχοντας κίνητρα, πολλαπλά και στοχευμένα σε επιχειρηματίες και εργαζομένους, καθώς εξαιτίας της μη κερδοσκοπικής τους φύσης τα TEA δεν μπορούν να «πωληθούν», όπως π.χ. τα ασφαλιστικά προϊόντα των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών. Αντίθετα, αφορούν έναν θεσμό συνταξιοδοτικής αποταμίευσης που μόνο αν παραμείνει ελκυστικός μπορεί να λειτουργήσει. Διαφορετικά, πνίγεται μεταξύ της άτεγκτης υποχρεωτικότητας της κοινωνικής ασφάλισης και της ευέλικτης υπόσχεσης των ασφαλιστικών προϊόντων.

ΟΤΑΝ ΜΙΛΑΜΕ για στοχευμένα κίνητρα, εννοούμε συμβατά με τα εμπειρικά δεδομένα του ελληνικού επιχειρείν και των δυνατοτήτων των κοινωνικών εταίρων για προαιρετική, συμπληρωματική συνταξιοδοτική αποταμίευση. Οι δυνατότητες αυτές είναι εξαρχής πολύ περιορισμένες, αφού η υψηλή φορολογική σφήνα της χώρας μας (37,1% έναντι 34,6% του μ.ό. των χωρών του ΟΟΣΑ το 2022) απορροφά κάθε ικμάδα διαθέσιμου εισοδήματος, αναβάλλοντας κάθε προσπάθεια συνταξιοδοτικής αποταμίευσης. Αν σε

Η μελέτη του IOBE για την επαγγελματική ασφάλιση αποκαλύπτει πως το μέσο εφάπαξ την περίοδο 2005-2021 ήταν 7,4 χιλ. ευρώ.

■ Η υπερβολική ρύθμιση των προϋποθέσεων λήψης παροχών των TEA αποτελεί άλλη μια κυβερνητική πρόθεση παρέμβασης.

αυτή την πραγματικότητα προσθέσουμε και τον εκτεταμένο χρηματοοικονομικό αναλαβητισμό εργαζομένων και εργοδοτών, ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης έχει φάει γκολ από τα αποδυτήρια.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ νου τη δυσχερή αυτή πραγματικότητα, φανταστείτε τώρα να επιβαρύνουμε τον θεσμό με κάποιες επιπλέον, παράφρονες μεταρρυθμίσεις. Το πιο κλασικό παράδειγμα αφορά τον σχεδιασμό περί φορολόγησης των εφάπαξ παροχών των TEA, με ταυτόχρονη αποφορολόγηση των συντάξεων προς ενθάρρυνση των τελευταίων. Πρόκειται, δυστυχώς, για έναν ακατάλληλο σχεδιασμό που στερείται τεχνικής και εμπειρικής θεμελίωσης.

ΤΟΥΤΟ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ διότι εξαιτίας του τοξικού συνδυασμού που αναφέρθηκε ανωτέρω, οι δυνατότητες κεφαλαιακής συσσώρευσης που μπορούν να

υποστηρίξουν μια ουσιαστική επικουρική σύνταξη παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλές. Για του λόγου του αληθές, η κλαδική μελέτη του IOBE για την επαγγελματική ασφάλιση αποκαλύπτει πως το μέσο εφάπαξ για την περίοδο 2005-2021 ήταν μόλις 7,4 χιλ. ευρώ. Άρα το ποσό αυτό είναι απαγορευτικό για την υποστήριξη της εναλλακτικής καταβολής της παροχής με μορφή μηνιαίας σύνταξης στους ασφαλισμένους των TEA. Επιπλέον, υπάρχουν δύο ακόμα λόγοι που καθιστούν τον σχεδιασμό ακατάλληλο:

Ο ΠΡΩΤΟΣ αφορά τα υψηλά κόστη (εποπτικά και διαχειριστικά) μετατροπής ενός εφάπαξ σε σύνταξη. Εδώ, δυστυχώς, δεν έχει γίνει κατανοητό ότι το κόστος μετατροπής για τα TEA υπολογίζεται σε τελείως διαφορετική τεχνική βάση απ' ό,τι για παράδειγμα στο ΤΕΚΑ, με αποτέλεσμα να κυκλοφορούν θεσμικά δημοσιεύματα με έωλες μετατροπές εφάπαξ σε σύνταξη που δεν λαμβάνουν υπόψη την εποπτική πραγματικότητα των TEA.

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ, με βάση ιδιαίτερως συντηρητικούς υπολογισμούς της ΕΛΕΤΕΑ, το κόστος μετατροπής για ένα συσσωρευμένο κεφάλαιο 30 χιλ. ευ-

ρώ φτάνει το 35% του κεφαλαίου! Ακόμα χειρότερα, το κόστος αυτό δεν παραμένει διαχρονικά σταθερό, αλλά διαρκώς μεταβάλλεται καθώς εξαρτάται από το εκάστοτε επιτοκιακό περιβάλλον των αγορών χρήματος. Έτσι, καταλήγει να διαχωρίζει τους συνταξιούχους σε γενιές «τυχερών» και «άτυχων», αναλόγως της χρονικής συγκυρίας της μετατροπής.

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ αφορά τη σύγχρονη πραγματικότητα που έχει απαξιώσει σε μεγάλο βαθμό το κλασικό μοντέλο της μηνιαίας καταβαλλόμενης ισόβιας σύνταξης που συνηθίσαμε τα τελευταία 100 χρόνια και έχει αποδείξει ότι τα έξοδα διαβίωσης του σημερινού συνταξιούχου, εξαιτίας της αύξησης του προσδόκιμου ζωής και των καινοτόμων δυνατοτήτων που διανοίγονται, δεν επέρχονται πλέον με ομαλό και συνεχή τρόπο στη διάρκεια της ζωής του, αλλά προκύπτουν εκτάκτως, διακεκομμένα και απρογραμμάτιστα. Συνεπώς, οι εφάπαξ παροχές δίνουν στον συνταξιούχο δυνατότητες ανταπόκρισης σε ανάγκες της σύγχρονης ζωής που δεν μπορεί να καλύψει η ισοπεδωτική καταβολή μιας μηνιαίας σύνταξης.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΤΑΙ ότι από την αντίστοιχη εμπειρία της ιδιωτικής ασφαλιστικής αγοράς, οι παροχές σε μορφή σύνταξης αποτελούν περίπου το 5% επί των συνολικών αποζημιώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, παρότι στην περίπτωση των ομαδικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων υφίσταται ήδη φορολογική ενθάρρυνση της σύνταξης έναντι της εφάπαξ παροχής. Αναρωπιέται επομένως κανείς γιατί χρειάζεται μια αποτυχημένη πρακτική από τον χώρο της ιδιωτικής ασφάλισης να μεταφερθεί και στον χώρο της επαγγελματικής.

ΤΕΛΟΣ, η υπερβολική ρύθμιση των προϋποθέσεων λήψης παροχών των TEA αποτελεί άλλη μια κυβερνητική πρόθεση παρέμβασης προς τη λάθος κατεύθυνση, καθώς παραβλέπει το γεγονός ότι ο 2ος πυλώνας δεν είναι θεσμός υποχρεωτικής προσχώρησης (όπως η κοινωνική ασφάλιση), αλλά αμιγώς προαιρετικός που δεν υπόκειται σε κανέναν μηχανισμό αυτόματης εγγραφής (που όπως έχει αποδειχτεί εμπειρικά από τις χώρες της Ε.Ε. ωθεί καταλυτικά στην αύξηση της συμμετοχής στον θεσμό). Συνεπώς η υιοθέτηση τέτοιων ρυθμίσεων σε έναν προαιρετικό χαρακτήρα εγχώριο θεσμό αναμένεται να αλλοιώσουν κάθε ελκυστικότητά του και να ωθήσουν τους κοινωνικούς εταίρους στην αναζήτηση υπηρεσιών επαγγελματικής ασφάλισης εκτός ελληνικών συνόρων.

2%
του εγχώριου εργατικού δυναμικού καλύπτουν ασφαλιστικά 28 TEA.